

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 98/27/EG

av den 19 maj 1998

om förbuds föreläggande för att skydda konsumenternas intressen

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

för alla rättsliga åtgärder och detta utgör en snedvridning av konkurrensen.

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 100a i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med det i artikel 189b i fördraget angivna förfarandet ⁽³⁾, och

med beaktande av följande:

- (1) I vissa direktiv, som anges i förteckningen i bilagan till detta direktiv, föreskrivs bestämmelser om skydd för konsumenternas intressen.
- (2) Med de mekanismer som nu finns på såväl nationell nivå som på gemenskapsnivå för att säkerställa att dessa direktiv följs, är det inte alltid möjligt att få överträdelser som skadar konsumenternas kollektiva intressen att upphöra i rätt tid. Kollektiva intressen är sådana intressen som inte innefattar kumulering av enskildas intressen, vilka enskilda har skadats genom en överträdelse. Detta påverkar inte talan som väcks av enskilda, som har skadats genom en överträdelse.
- (3) När det gäller direktivets syfte att få sådan verksamhet som är olaglig enligt de nationella bestämmelserna att upphöra, kan verkningarna av nationella åtgärder för att införa de ovannämnda direktiven, inklusive sådana skyddsåtgärder som går utöver den nivå som krävs i de direktiven, motverkas, under förutsättning att de är förenliga med fördraget och tillåtliga enligt de direktiven, om verksamheten får effekt i en annan medlemsstat än den i vilken den har sitt ursprung.
- (4) Dessa svårigheter kan splittra en väl fungerande inre marknad, eftersom de innebär att det är tillräckligt att flytta källan till en olaglig verksamhet till ett annat land för att förlägga den utom räckhåll

- (5) Dessa svårigheter kommer sannolikt att minska konsumenternas förtroende för den inre marknaden och kan komma att begränsa handlingsutrymmet för organisationer, som företräder konsumenternas kollektiva intressen, eller oberoende offentliga organ, som är ansvariga för att skydda konsumenternas kollektiva intressen, när dessa påverkas negativt av verksamhet som innebär att gemenskapsrätten överträds.

- (6) Eftersom sådan verksamhet ofta sträcker sig bortom medlemsstaternas gränser, brådskar det att genomföra en viss tillnärmning av de nationella bestämmelser som är utarbetade för att få ovannämnda olagliga verksamhet att upphöra, oavsett i vilket land den olagliga verksamheten har fått effekt. Med avseende på behörighet skall detta inte påverka den internationella privaträttens regler eller mellan medlemsstaterna gällande konventioner, varvid hänsyn skall tas till de allmänna skyldigheter för medlemsstaterna som härrör från fördraget, särskilt dem som har samband med att den inre marknaden fungerar väl.

- (7) Syftet med den tänkta åtgärden kan endast uppnås av gemenskapen och det åligger följaktligen gemenskapen att vidta åtgärder.

- (8) I enlighet med artikel 3b tredje stycket i fördraget åligger det gemenskapen att inte vidta någon åtgärd som går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen i fördraget. I överensstämmelse med den artikeln måste särdragen hos de nationella rättsordningarna beaktas i så stor utsträckning som bara är möjligt genom att medlemsstaterna tillåts att fritt välja mellan olika alternativ, som har samma verkan. De domstolar eller administrativa myndigheter som är behöriga att fatta beslut i de förfaranden som avses i artikel 2 i detta direktiv bör ha rätt att granska verkningarna av tidigare beslut.

⁽¹⁾ EGT C 107, 13.4.1996, s. 3 och EGT C 80, 13.3.1997, s. 10.

⁽²⁾ EGT C 30, 30.1.1997, s. 112.

⁽³⁾ Europaparlamentets yttrande av den 14 november 1996 (EGT C 362, 2.12.1996, s. 236). Rådets gemensamma ståndpunkt av den 30 oktober 1997 (EGT C 389, 22.12.1997, s. 51) och Europaparlamentets beslut av den 12 mars 1998 (EGT C 104, 6.4.1998). Rådets beslut av den 23 april 1998.

- (9) Ett alternativ bör bestå i att ett eller flera oberoende offentliga organ, med särskilt ansvar för att skydda konsumenternas kollektiva intressen, utövar rätten till talan i frågor som framläggs i detta direktiv. Ett

annat alternativ bör sörja för att organisationer, vilkas ändamål är att skydda konsumenternas kollektiva intressen, utövar dessa rättigheter i enlighet med de kriterier som föreskrivs i nationell lag.

- (10) Medlemsstaterna bör kunna välja mellan eller kombinera båda dessa alternativ när de på nationell nivå utser de organ och/eller organisationer som skall vara behöriga för ändamålen i detta direktiv.
- (11) För överträdelse inom gemenskapen bör principen om ömsesidigt erkännande tillämpas på dessa organ och/eller organisationer. Medlemsstaterna bör på begäran av sina nationella inrättningar meddela kommissionen namn och syfte avseende de nationella inrättningar som är godkända för att väcka talan i deras eget land enligt bestämmelserna i detta direktiv.
- (12) Det är kommissionens sak att i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* offentliggöra en förteckning över dessa godkända inrättningar. Till dess att ett meddelande om motsatsen offentliggörs, anses en godkänd inrättning ha rättskapacitet om dess namn ingår i den förteckningen.
- (13) Medlemsstaterna bör kunna kräva att den part som avser att ansöka om förbudsföreläggande på förhand samråder med svaranden, så att denne får möjlighet att upphöra med den omtvistade överträdelsen. Medlemsstaten bör kunna kräva att detta föregående samråd sker tillsammans med ett oberoende offentligt organ, som utses av dessa medlemsstater.
- (14) Om medlemsstaterna har bestämt att föregående samråd skall äga rum bör en frist om två veckor sättas ut från det att begäran om samråd tagits emot, och om överträdelsen inte har upphört inom fristen får sökanden väcka talan hos den behöriga domstolen eller administrativa myndigheten utan ytterligare dröjsmål.
- (15) Det är lämpligt att kommissionen framlägger en rapport om hur detta direktiv fungerar och särskilt om dess tillämpningsområde och om verkan av föregående samråd.
- (16) Tillämpningen av detta direktiv bör inte påverka tillämpningen av gemenskapens konkurrensregler.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Tillämpningsområde

1. Syftet med detta direktiv är att närma medlemsstaternas lagar och andra författningar till varandra när det gäller åtgärder för förbudsföreläggande enligt artikel 2 för skydd för de kollektiva konsumentintressen som omfattas

av de direktiv som anges i förteckningen i bilagan för att säkerställa att den inre marknaden fungerar väl.

2. Med överträdelse avses i detta direktiv varje handling som strider mot de direktiv som anges i förteckningen i bilagan, så som de införlivats i medlemsstaternas nationella rättsordningar, och som skadar de kollektiva intressen som avses i punkt 1.

Artikel 2

Åtgärder för förbudsöreläggande

1. Medlemsstaterna skall utse de domstolar eller administrativa myndigheter som skall vara behöriga att besluta vid förfaranden som inleds av sådana godkända inrättningar som avses i artikel 3 om att
 - a) så snart som möjligt, och där det är lämpligt inom ramen för ett förenklat förfarande, meddela föreläggande om upphörande av eller förbud mot varje överträdelse,
 - b) där det är lämpligt vidta åtgärder som att offentliggöra beslutet, helt eller delvis och på sätt som bedöms som lämpligt, och/eller offentliggöra ett beriktigande i syfte att undanröja fortsatta verkningar av överträdelsen,
 - c) i den mån rättsordningen i den berörda medlemsstaten tillåter, ålägga svaranden, om han är tappande part, att till statskassan eller annan mottagare som utses i eller enligt nationell lagstiftning betala dagsböter eller andra böter, som föreskrivs i nationell lagstiftning, om han underlåter att rätta sig efter beslutet inom en frist som domstolar eller administrativa myndigheter bestämmer för att säkerställa att besluten följs.
2. Detta direktiv skall inte påverka internationellprivaträttsliga regler med avseende på tillämplig lag och leder således normalt till tillämpning av antingen lagen i den medlemsstat där överträdelsen har sitt ursprung eller lagen i den medlemsstat där överträdelsen får effekt.

Artikel 3

Inrättningar som kan föra talan

Med *godkänd inrättning* avses i detta direktiv varje organ eller organisation som vederbörligen inrättas i enlighet med lagen i en medlemsstat och som har ett berättigat intresse av att säkerställa att de bestämmelser som avses i artikel 1 följs, särskilt

- a) ett eller flera oberoende offentliga organ, med särskilt ansvar för att skydda de intressen som avses i artikel 1 i medlemsstater där sådana organ finns, och/eller
- b) organisationer vilkas syfte är att skydda de intressen som avses i artikel 1, i enlighet med de kriterier som föreskrivs i deras nationella lag.

Artikel 4

Överträdelse inom gemenskapen

1. Varje medlemsstat skall, om en överträdelse har sitt ursprung i den medlemsstaten, vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att varje godkänd inrättning från en annan medlemsstat, där de intressen som skyddas av den godkända inrättningen påverkas av överträdelsen, får ansöka hos den domstol eller den administrativa myndighet som avses i artikel 2 mot uppvisande av den förteckning som nämns i punkt 3. Domstolarna eller de administrativa myndigheterna skall godta denna förteckning som bevis på den godkända inrättningens rättskapacitet utan att deras rätt att pröva om den godkända inrättningens syfte berättigar att den vidtar åtgärder i ett bestämt fall påverkas.

2. För överträdelse inom gemenskapen, och utan att det påverkar de rättigheter som andra inrättningar har enligt nationell lagstiftning, skall medlemsstaterna på begäran av sina godkända inrättningar meddela kommissionen att dessa inrättningar är godkända för att väcka talan enligt artikel 2. Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen om dessa godkända inrättnings namn och syfte.

3. Kommissionen skall utarbeta en förteckning över de godkända inrättningar som avses i punkt 2 med angivande av deras syfte. Denna förteckning skall offentliggöras i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*; ändringar i denna förteckning skall offentliggöras utan dröjsmål och den med nya uppgifter kompletterade förteckningen skall offentliggöras var sjätte månad.

Artikel 5

Föregående samråd

1. Medlemsstaterna får införa eller behålla i kraft bestämmelser enligt vilka den part som avser att ansöka om förbuds föreläggande kan inleda detta förfarande först efter att ha försökt att få överträdelsen att upphöra genom samråd med antingen svaranden eller både med svaranden och en sådan godkänd inrättning som avses i artikel 3 a i den medlemsstat där förbuds föreläggande söks. Det är medlemsstaten som skall avgöra, om den part som ansöker om förbuds föreläggande måste samråda med den godkända inrättningen. Om överträdelsen inte

upphör inom två veckor efter det att begäran om samråd har mottagits, får den berörda parten väcka talan om förbuds föreläggande utan ytterligare dröjsmål.

2. De regler för föregående samråd som antas av medlemsstaterna skall anmälas till kommissionen och offentliggöras i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 6

Rapporter

1. Vart tredje år och första gången senast fem år efter detta direktivs ikraftträdande skall kommissionen till Europaparlamentet och rådet överlämna en rapport om tillämpningen av detta direktiv.

2. Kommissionen skall i sin första rapport särskilt granska

— detta direktivs tillämpningsområde i förhållande till skyddet för kollektiva intressen för personer som är verksamma inom handel, industri, hantverk eller fria yrken,

— detta direktivs tillämpningsområde som det stadgas i de direktiv som ingår i förteckningen i bilagan,

— om det föregående samrådet i artikel 5 har bidragit till ett effektivt konsumentskydd.

Där det är lämpligt skall denna rapport åtföljas av förslag som syftar till att ändra detta direktiv.

Artikel 7

Bestämmelser om mer omfattande åtgärder

Detta direktiv skall inte utgöra hinder för medlemsstaterna att anta eller behålla i kraft bestämmelser som är utarbetade för att tillerkänna godkända inrättningar och alla andra berörda personer mer vittgående rättigheter att väcka talan på nationell nivå.

Artikel 8

Genomförande

1. Medlemsstaterna skall senast 30 månader efter detta direktivs ikraftträdande sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texten till de bestämmelser i nationell lag som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 9

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 10

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdad i Bryssel den 19 maj 1998.

På Europaparlamentets vägnar

J.M. GIL-ROBLES

Ordförande

På rådets vägnar

G. BROWN

Ordförande

*BILAGA***FÖRTECKNING ÖVER DIREKTIV SOM OMFATTAS AV ARTIKEL 1 (*)**

- 1) Rådets direktiv 84/450/EEG av den 10 september 1984 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om vilseledande reklam (EGT L 250, 19.9.1984, s. 17).
- 2) Rådets direktiv 85/577/EEG av den 20 december 1985 för att skydda konsumenten i de fall då avtal ingås utanför fasta affärslokaler (EGT L 372, 31.12.1985, s. 31).
- 3) Rådets direktiv 87/102/EEG av den 22 december 1986 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om konsumentkrediter (EGT L 42, 12.2.1987, s. 48), senast ändrat genom direktiv 98/7/EG (EGT L 101, 1.4.1998, s. 17).
- 4) Rådets direktiv 89/552/EEG av den 3 oktober 1989 om samordning av vissa bestämmelser som fastställts i medlemsstaternas lagar och andra författningar om utförandet av sändningsverksamhet för television: Artiklarna 10–21 (EGT L 298, 17.10.1989, s. 23), i dess lydelse enligt direktiv 97/36/EG (EGT L 202, 30.7.1997, s. 60).
- 5) Rådets direktiv 90/314/EEG av den 13 juni 1990 om paketresor, semesterpaket och andra paketarrangemang. (EGT L 158, 23.6.1990, s. 59).
- 6) Rådets direktiv 92/28/EEG av den 31 mars 1992 om marknadsföring av humanläkemedel (EGT L 113, 30.4.1992, s. 13).
- 7) Rådets direktiv 93/13/EEG av den 5 april 1993 om oskäliga villkor i konsumentavtal (EGT L 95, 21.4.1993, s. 29).
- 8) Europaparlamentets och rådets direktiv 94/47/EG av den 26 oktober 1994 om skydd för köparna vad avser vissa aspekter i avtal om nyttjanderätten till fast egendom på tidsdelningsbasis (EGT L 280, 29.10.1994, s. 83).
- 9) Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG av den 20 maj 1997 om konsumentskydd vid distansavtal (EGT L 144, 4.6.1997, s. 19).

(*) Direktiv nr 1, 6, 7 och 9 innehåller särskilda bestämmelser om förbudsföreläggande.